

DERS PLÂNI

BÖLÜM I

Dersin adı	Fen Bilimleri
Sınıf	6
Ünitenin Adı/No	6.5. Bitki ve Hayvanlarda Üreme, Büyüme ve Gelişme / Canlılar ve Hayat
Konu	6.5.1. Bitki ve Hayvanlarda Üreme, Büyüme ve Gelişme Konu/Kavramlar: Eşeyli üreme (vejetatif üreme, bölünme, tomurcuklanma ve rejenerasyon),
Önerilen Süre	

BÖLÜM II

Öğrenci Kazanımları /Hedef ve Davranışlar	6.5.1.1. Bitki ve hayvanlardaki üreme çeşitlerini karşılaştırır. a. Eşeyli üreme türlerine girilmez fakat eşeyli üreme türlerine örnek verilerek açıklanır. b. Metagenez (döl almaşı) konularına girilmez. 6.5.1.2. Bitki ve hayvanlardaki büyüme ve gelişme süreçlerini örnekler vererek açıklar. Çiçekli bir bitki örneği üzerinde durulur. 6.5.1.3. Bitki ve hayvanlarda büyüme ve gelişmeye etki eden faktörleri açıklar. 6.5.1.4. Bir bitki ya da hayvanın bakımını üstlenir ve gelişim sürecini rapor eder.
Ünite Kavramları ve Sembolleri/Davranış Örüntüsü	Eşeyli üreme, bölünme, tomurcuklanma, sporlanma,vejetatif üreme (Çeliklenme), rejenerasyon (Yenilenme)
Güvenlik Önlemleri (Varsa):	
Öğretme-Öğrenme-Yöntem ve Teknikleri	Anlatım, soru – cevap, inceleme
Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç, Gereçler ve Kaynakça * Öğretmen * Öğrenci	Ders kitabı, eğrelti otu, büyüteç, şeker, su, kuru maya, mikroskop, damlalık, lam, lamel

Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri	Sözel-Dilsel	İlkel canlılar nasıl ürer? Konu ile ilgili kavramların açıklanması
	Doğacı	Solucan, deniz yıldızı toplama
	Sosyal-Kişiler Arası	Konu ile ilgili kavramlardan oluşan kart oyunu Bilgi yarışması
	MantıksalMatematiksel	Eşeyli üreme kavram haritası
	İçsel-Bireysel	Eşeyli üreme olmasaydı canlı çeşitliliğiazalırmıydı? Reme çeşitlerinin sana etkisi nedir?
	Görsel-Uzaysal	Eşeyli üreme sunusu hazırlama
	Müziksel-Ritmik	
Bedensel-Kinestetik	Eğrelti otunda spor keselerinin gözlenmesi Ekmek küfü ve limon küfünün incelenmesi Bira mayasında tomurcuklanma	

Özet

5.CANLININ KENDİNE BENZER CANLILAR OLUŞTURABİLMESİ Bir hücreli yada çok hücreli bir canlının belirli bir olgunluğa eriştikten sonra türün devamını sağlayacak yeni bireyler meydana getirmesine üreme denir. Canlılarda eşeyli ve eşeyli üreme olarak iki çeşit üreme görülür. a.Eşeyli Üreme •İlkel canlılarda görülür. •Farklı iki cins ve gametlere gerek yoktur. •Oluşan yavru canlı tamamen anne canlının aynısıdır.
--

Beş çeşit eşeysiz üreme görülür.

- 1.Bölünme
- 2.Tomurcuklanma
- 3.Sporlanma
- 4.Vejetatif üreme (Çeliklenme)
- 5.Rejenerasyon (Yenilenme)

1.Bölünme:

Bakteri, amip, öglena ve paramesyum gibi bir hücrelilerde görülür.

•Canlı hücre mitoz bölünerek iki yeni hücre oluşturur.Yeni hücreler gelişerek canlıyı oluşturur.

2.Tomurcuklanma:

•Ana canlının gövdesinde oluşan bir çıkıntının büyüüp gelişerek yeni canlı oluşturmasına denir. Bira mayası, hidra, mercan ve süngerlerde görülür.

3.Sporla üreme:

•Küf mantarı(ekemekteki küf), şapkaklı mantar, maya mantarları, kara yosunu, algler, eğrelti otları, bakteri ve plazmodyumda görülür.

•Sporlar dayanıklı bir çeperle kaplı özel hücrelerdir.

•Kara yosunu ve eğrelti otları döl almaşı denen bir yöntemle yürür.

•Bu üreme şeklinde eşeysiz ve eşeyli üreme ard arda görülür.

• **KARA YOSUNUNDA ÜREME:**

• Bitkinin uç kısımlarında bulunan kapsüller içindeki sporlar rüzgar etkisi ile etrafa yayılır. Sporlar uygun ortamda çimlenerek yeni bitkiyi oluşturur.Buraya kadar olan bölüm eşeysiz üremez

• Bundan sonraki bölümde karayosunu hücrelerinde erkek ve dişi üreme hücreleri oluşur.Erkek üreme hücreleri olgunlaşınca serbest kalır.Dış etkenlerle dişi organ tepciğine taşınırlar.Burada dişi hücre ile birleşerek zigotu oluşturur.Zigot mitoz bölünerek yeni canlıyı oluşturur.Bu bölüm ise eşeyli üremez

• **EĞRELTİ OTUNDA ÜREME:**

• Eğrelti otunun yapraklarının altında SORUS denen spor keseleri vardır.Soruslar olgunlaşınca nemli toprağa düşer. Çimlenerek genç bitkiyi oluşturur. Buraya kadar olan bölüm eşeysiz üremez

• Genç bitkinin topraktan su emen RİZOİT denen kökleri vardır.Bitkinin alt yüzünde içinde erkek ve dişi hücrelerin yapıldığı keseler oluşur. Olgunlaşan erkek hücreler yağmurun etkisiyle yumurtanın bulunduğu keseye gelir.Burada zigotu oluşturur.Zigot ard arda bölünerek yeni bitkiyi oluşturur. Bu bölüm eşeyli üremez.

4.Vejetatif üreme:

•Bitkilerde çiçek gibi üreme yapıları haricinde dal, yumru, yaprak gibi vücut parçalarından yeni birey meydana gelmesiyle gerçekleşen üreme şekline çelikleme denir.

•Patates ve yer elması yumrularıyla, asma, gül söğüt ve kavak kesilen dallarının toprağa dikilmesiyle yeni canlılar oluşturabilir.

5.Rejenerasyon (Yenilenme):

•Denizyıldızı,solucan gibi bazı canlılar belirli bölümlerinden koptuklarında opan parçalar eksik kısımlarını tamamlayarak üremeyi sağlayabilir.Bu olaya rejenerasyon (yenilenme) denir

Kertenkelenin kopan kuyruğunu tamamlaması rejenerasyondur. Fakat kopan kuyruk yeni bir kertenkele meydana getirmedigi için rejenerasyonla üreme değildir.

BÖLÜM III

Ölçme-Değerlendirme

- Bireysel öğrenme etkinliklerine yönelik Ölçme Değerlendirme
- Grupla öğrenme etkinliklerine yönelik Ölçme Değerlendirme
- Öğrenme güçlüğü olan öğrenciler ve ileri düzeyde öğrenme hızında olan öğrenciler için ek Ölçme-Değerlendirme etkinlikleri

Dersin Diğer Derslerle İlişkisi

BÖLÜM IV

Planın Uygulanmasına İlişkin Açıklamalar

Ders/Sınıf Öğretmeni

**Uygundur .../.../...
Adı Soyadı
Okul Müdürü**